

اعتیاد به هرزه‌نگاری

به همراه راهنمای بسته درمان مبتنی بر پذیرش و
تعهد ویژه استفاده مشکل ساز از هرزه‌نگاری

تألیف

دکتر سارا یداللهی

عضو هیئت علمی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

دکتر مرضیه پورصالحی نویده

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق

دکتر احمد رضا مقین‌فر

عضو هیئت علمی دانشگاه امام حسین (ع)

دکتر یوسف خدابنده‌لو

دکتر فاطمه آذرتاش

کتاب ارجمند

عنوان و نام پدیدآور: اعتیاد به هرزه‌نگاری: به همراه راهنمای بسته درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد ویژه استفاده مشکل‌ساز از هرزه‌نگاری / تألیف سارا یداللهی ... [و دیگران].

مشخصات نشر: تهران: کتاب ارجمند، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۱۶۸ ص، قطع: وزیری

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۵۷-۲۵۰-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: هرزه‌نگاری اینترنتی، هرزه‌نگاری - جنبه‌های روان‌شناسی، درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد

شناسه افزوده: یداللهی، سارا، ۱۳۶۳-

رده‌بندی کنگره: HQ۴۷۱

رده‌بندی دیویی: ۳۶۳/۴۷

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۲۵۳۰۹

دکتر سارا یداللهی، دکتر مرضیه پورصالحی نویده،

دکتر احمدرضا متین‌فر، دکتر یوسف خدابنده‌لو،

دکتر فاطمه آذرتاش

اعتیاد به هرزه‌نگاری

به همراه راهنمای بسته درمان مبتنی بر پذیرش و

تعهد ویژه استفاده مشکل‌ساز از هرزه‌نگاری

فروست: ۱۸۵۵

ناشر: کتاب ارجمند

صفحه‌آرا: محبوبه بازعلی‌پور

مدیر هنری: احسان ارجمند

سرپرست تولید: محبوبه بازعلی‌پور

ناظر چاپ: سعید خانکشلو

چاپ و صحافی: نقش‌نیزار

چاپ اول، آذر ۱۴۰۰، ۷۷۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۵۷-۲۵۰-۱

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف، ناشر، نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

www.arjmandpub.com

مرکز پخش: انتشارات ارجمند

دفتر مرکزی: تهران بلوار کشاورز، بین خ کارگر و ۱۶ آذر، پلاک ۲۹۲، تلفن: ۸۸۹۸۲۰۴۰

شعبه مشهد: ابتدای احمدآباد، پاساژ امیر، انتشارات مجد دانش، تلفن: ۰۵۱-۳۸۴۴۱۰۱۶

شعبه رشت: خ نامجو، روبروی ورزشگاه عضدی، تلفن: ۰۱۳-۳۳۳۳۲۸۷۶

شعبه بابل: خ گنج افروز، پاساژ گنج افروز، تلفن: ۰۱۱-۳۲۲۲۷۷۶۴

شعبه ساری: بیمارستان امام، روبروی ریاست، تلفن: ۰۹۱۱-۸۰۲۰۰۹۰

شعبه کرمانشاه: خ مدرس، پشت پاساژ سعید، کتابفروشی دانشمند، تلفن: ۰۸۳-۳۷۲۸۲۰۴۴

بهها: ۴۹۰۰۰ تومان

با ارسال پیامک به شماره ۰۲۱۸۸۹۸۲۰۴۰ در جریان تازه‌های نشر ما قرار بگیری:

ارسال عدد ۱: دریافت تازه‌های نشر پزشکی به صورت پیامک

ارسال عدد ۲: دریافت تازه‌های نشر روان‌شناسی به صورت پیامک

ارسال ایمیل: دریافت خبرنامه الکترونیکی انتشارات ارجمند به صورت ایمیل

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه.....
۱۱.....	فصل اول: اعتیاد به هرزه‌نگاری یا استفاده جبری از آن.....
۵۰.....	فصل دوم: دیدگاه عصب‌زیست‌شناسی و عصب‌روان‌شناسی.....
۷۰.....	فصل سوم: مروری بر ابزارهای سنجش.....
۹۷.....	فصل چهارم: روش‌های درمانی.....
۱۴۷.....	منابع.....
۱۵۵.....	ضمائم.....
۱۶۱.....	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی.....
۱۶۵.....	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی.....

www.ketab.ir

هرزه‌نگاری^۱ در زندگی بشر قدمتی طولانی دارد. تصاویر نقاشی شده روی دیواره غارها، عکس‌هایی که در خفا ردوبدل می‌شدند و فیلم‌های در دسترس و رایگان با کیفیت بالا در زمان ما همه‌گی شامل محتوای هرزه‌نگاری هستند. گذشته از نوع محتوا، ابزار دستیابی به هرزه‌نگاری نیز تحول یافته است. در گذشته دستیابی به محتوای هرزه‌نگاری اغلب از طریق مجله‌ها و کتاب‌ها امکان‌پذیر بود اما اکنون این محتوا به راحتی از طریق گوشی تلفن همراه، رایانه شخصی، تبلت و تلویزیون در دسترس است. در سال‌های اخیر امکان تماشای محتوای هرزه‌نگاری با استفاده از واقعیت مجازی (VR)^۲ نیز فراهم شده که ادراک فرد را از این تجربه متحول می‌کند. علی‌رغم گذار صورت‌گرفته در شیوه جستجو و دستیابی به این محتوا و باوجود تغییر و تحول صورت‌گرفته در ماهیت محتوا و گسترش ابزارهای دستیابی به هرزه‌نگاری، هدف که تحریک و تهییج میل جنسی است، ثابت باقی مانده است. محبوبیت و توسعه استفاده از اینترنت منجر به افزایش قابل ملاحظه‌ای در مصرف یا استفاده^۳ از محتوای هرزه‌نگاری شده است. اینترنت در مقایسه با سایر روش‌های تماشای هرزه‌نگاری، به دلیل گستردگی، در دسترس بودن و استفاده ساده، امکان دستیابی به این محتوا را تسهیل کرده است. با یک جستجوی ساده می‌توان به محتوای هرزه‌نگاری دست یافت. به علاوه، بسیاری از افراد از طریق شبکه‌های اجتماعی یا بازی‌های ویدیویی به محتوای هرزه‌نگاری دست می‌یابند. اینترنت امکان دستیابی به محتوای هرزه‌نگاری را در سطح بسیار متنوعی فراهم کرده است که در گونه‌های متفاوتی ارائه می‌شود. گذشته از این موارد، فرد هنگام استفاده از اینترنت ناشناس است و می‌تواند برای رفتاری (همانند تماشای هرزه‌نگاری) که ممکن است نامطلوب یا خجالت‌آور به نظر آید، مقصر شناخته نشود و مورد سرزنش دیگران قرار نگیرد. از آنجایی که بسیاری از پژوهش‌ها حاکی از وجود ارتباط بین تماشای بیش از اندازه^۴ هرزه‌نگاری با

1. pornography
2. virtual reality
3. use or consumption
4. excessive

برخی از آسیب‌های روان‌شناختی همانند رفتارهای جبری^۱ هستند، به‌تازگی افزایش میزان استفاده از پورنوگرافی سایبری^۲، آن‌لاین^۳ یا اینترنتی (IP)^۴ توجه بسیاری از پژوهشگران را جلب کرده است. به علاوه، علی‌رغم افزایش سطح پذیرش هرزه‌نگاری در میان عموم، شواهد فزاینده‌ای مبنی بر ارتباط بین استفاده بیش از حد طبیعی از آن با بسیاری از مشکل‌های سلامت روانی و پیامدهای منفی اجتماعی، تحصیلی و شغلی گزارش شده است.

برخی نظریه‌پردازان و پژوهشگران برای صحبت درباره این پدیده از اصطلاح «اعتیاد به پورنوگرافی»^۵ اینترنتی استفاده و آن را یکی از انواع «اعتیادهای رفتاری»^۶ تلقی می‌کنند. این دسته از اعتیادها بحث‌های نسبتاً جدیدی در حوزه روان‌شناسی محسوب می‌شوند. دلیل در نظر گرفتن اعتیاد به هرزه‌نگاری اینترنتی همچون یکی از مصداق‌های اعتیاد رفتاری این است که شواهدی مبنی بر الگوی مشابه در اعتیاد به هرزه‌نگاری با انواع اعتیادهای رفتاری (همانند اعتیاد به قمار کردن^۷، خوردن و پرداختن به فعالیت جنسی^۸) وجود دارد. از این رو، پژوهشگران بسیاری فرایندهای عصبی-شیمیایی وابستگی در اعتیادهای رفتاری و وابستگی به هرزه‌نگاری را تشریح کرده‌اند.

افرادی که اجبار به استفاده از هرزه‌نگاری دارند، مشکل خود را نوعی اعتیاد دانسته و در فرایند درمان رهایی از اعتیاد را به عنوان اصلی‌ترین هدف مطرح می‌کنند. با این حال، برخی پژوهشگران به کار بردن واژه «اعتیاد» را برای اشاره به استفاده به صرف زمان بیش از حد برای تماشای هرزه‌نگاری یا استفاده‌ای از آن که منجر به بروز مشکل در زندگی فرد شود، موجه نمی‌دانند از هرزه‌نگاری موجه نمی‌دانند و استفاده از برجسب معتاد را منوط به انجام مصاحبه بالینی و نظر تخصصی روان‌شناس می‌دانند.

از سوی دیگر، با توجه به گنجانده نشدن اعتیاد به هرزه‌نگاری آن‌لاین در پنجمین ویرایش راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌ها روانی (DSM-5)^۹، انجمن روان‌پزشکی آمریکا^{۱۰} (۲۰۱۳) مؤلفان و پژوهشگران در ارائه ملاک‌هایی جهت تعریف جامع و تعیین ابعاد زیربنایی اعتیاد به هرزه‌نگاری اتفاق نظر پیدا نکرده‌اند. این ابهام بر شیوه سنجش این پدیده نیز اثر گذاشته است که به نوبه خود عامل بازدارنده‌ای در پژوهش‌های این حوزه محسوب می‌شود. این موضوع باعث شده که عموم یافته‌های به‌دست‌آمده از مطالعات شیوع‌شناسی و پژوهش‌های همبستگی با یکدیگر همسویی نداشته باشند.

1. compulsion
2. cyber
3. online
4. Internet Pornography
5. pornography addiction
6. behavioral addictions
7. gambling addiction
8. sex addiction
9. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, 5th Edition
10. American Psychological Association